

FISKIVINNA



STENDUR Í BOTNI MILLUM ANDSTØÐU OG SAMGONGU

Sjálvt um andstöðan eftirhondini hefur verið á fleiri fundum við landstýrismannin í fiskivinnumálum, so er ongan veg komið enn

Arni Gregersen

Floksformennirnir í andstöðuni hava í hesi vikuni verið á fundi við Høgna Hoydal, landsstýrismann við fiskivinnumálum, um nýskipan av fiskivinnuni.

Galdandi lóg um vinnuligan fiskiskap fer úr gildi nýggjársaftan 2017. Tá fella øll fiskiloyvir og fiskirættindi aftur til tað almenna, so verður oonki gjørt, so steðgar okkara høvuðsvinna upp.

Lógin kom í gildi 11. mars 1994 og við seinni broytingum er ásett, at hon fer úr gildi í endanum av 2017. Tað er soleiðis, at verða ongar broytingar gjørdar, so kann lógin leingjast í fimm ár.

Samgongan hefur sett sær fyri, at uppskot um nýggja lóg verður samtykt í hesi tingsetuni. Hvussu tað verður gjørt er enn óvist.

Samgongan hefur meirlutan í tinginum og kann samtykkja nýggja lóg, men alla tíðina hefur verið sagt – bæði undir hesi samgonguni og undir seinastu samgongu – at politiska skipanin helst vil hava eina breiða semju

um júst nýggju lógina um vinnuligan fiskiskap.

Álitið

Landsstýrismaðurin við fiskivinnumálum, Høgna Hoydal, setti eftir at hann tók við sum landsstýrismaður ein nýskipanarbólk at koma við einum álitið um, hvussu fiskivinnan best verður skipað komandi árin.

Samlaða álitið telur slakar 250 blaðsíður við fylgiskjølum, men fyribils er onki ítøkiligt lógaruppskot komið bururúr.

Nýskipanarbólkurin fekk ein arbeiðssetning, sum millum annað segði, at farast skal frá politiskari útluting av fiskirættindum til ein marknaðarskipan av onkrum slag.

Nýskipanarbólkurin hevur eisini fleiri onnur viðurskipti, sum hann hefur viðgjørt.

Landsstýrismaðurin við fiskivinnumálum hefur bytt málina upp í fimm bólkar:

Burðardygg veiða, stovnsrøkt uppboðssølu, útlendskur ognarskapur og virðisøking.

Tað er út frá hesum fimm punktunum, at samráðingar

fara fram í løtuni.

Nakrir fundir hava verið, har andstöðuflokkarnir hava luttikið við formanni og tveimum øðrum tinglimum, men í seinastuni – tað vil siga í hesi vikuni – hefur fundur verið við floksformennirnar.

Sum nevnt omanfyri so hefur samgongan sett sær fyri, at uppskot um nýggja lóg skal leggjast fyri tingið í hesi tingsetuni.

Sum er nú, so er seinasti framløgudagurin settur til fyrstu vikuna í mars, so tíðin til samráðingar er ikki serliga long, tí minnst skal til, at eftir at ein politisk semja er gjørd, so skal lógin skrivast og passast inn í allar aðrar lógir, sum eru galdandi á økinum.

Bæði Høgna Hoydal, landsstýrismaður og samgonguleiðarin, Aksel V. Johannesen, løgmaður, hava sagt, at hetta er eitt mál, sum hefur hægstu raðfesting í hesi tingsetuni.

Teir halda, at vinnan má fáa vissu fyri, hvussu hon skal arbeiða komandi árin og í minstalagi kenna yvirskipaðu treytirnar í vinnuni.

Høvuðsmálina í nýskipanini:

At øll føroyska fiskivinnan verður skipað undir tryggum og haldførum lógarkørmum, fyrisiting og skipanum. –

At livandi tilfeingið í føroyskum sjógv og tey rættindi Føroyar eiga í altjóða sjógv og hava samrátt seg til við onnur lond, eru ogn Føroya fólks og eru varandi grundarlag undir føroyska búskapinum og vælførdini hjá tjóðini. –

At Føroyar skulu gerast undangonguland at umsita allar fiskastovnar burðardygt – bæði í egnum sjógv og í altjóða samstarvi – og at hava fremstu vitan og gransking um fiskastovnar og vistfrøðiligu skipanirnar í havinum. –

At tilfeingið er tryggjað sum ogn hjá fólkinum, og at rættindini at troyta tað eru á føroyskum hondum. –

At til ber at skapa mest møguligan virðisvøkstur og avkast í Føroyum av fiskatilfeinginum til reiðari, manningar, virkir, fyrirøkur, starvsfólk, tænaðstøðir og samfelagið alt, og at vit støðugt menna nýskapen og

føroyskar førleikar í øllum pørtum av virðisskapanini. –

At tilfeingisrentan gerst so optimal sum gjørligt, og at størst møguligur partur av tilfeingisrentuni fellur til landið. –

At til ber at virka í eini marknaðargrunndaðari fiskivinnu við vinnuligum frælsi undir jøvnum kappingartreytum. –

At vinnumøguleikar ikki savnast á fáum hondum, men at somu rættindi eru at bjóða seg fram at reka vinnu, og grundarlag er fyri fjølbroyttum virksemi, nýskapen og menning kring landið.

- At Føroyar støðugt menna sín leiklut og sína ábyrgd í altjóða samstarvi og avtalum um fiskiskap og fiskivinnu – og tryggja sín rættvísa part av rættindunum til felags og ferðandi fiskastovnar, umframt at samráða seg til skilagóðar avtalur við onnur lond um móguleikar og atgongd at fiska hvør hjá øðrum.